

ZAŁĄCZNIKI

Temat 1: Globalne ocieplenie.

Załącznik 1

Ćwiczenie: Mapa Europy

Odgadnij nazwę kraju europejskiego (przykłady).

Kraj o największej powierzchni	
Kraj, w którym mówi się czterema językami	
Kraj najbardziej wysunięty na północ kontynentu	
Kraj, na obszarze którego znajduje się najwyższy szczyt w Europie	
Kraj słynący ze spaghetti i pizzy	
Kraj, którego stolicą jest Dublin	

Wypełnij tabelę

Pytanie	Odpowiedź	Przykładowe skutki ocieplenia globalnego
<i>Kraj: (Wymień jeden z krajów europejskich)</i>		
który leży poniżej poziomu morza		
gdzie zeszłego lata było bardzo gorąco		
gdzie zeszłego lata było bardzo ciepło i sucho		
gdzie niedawno była powódź		

Załącznik 2

QUIZ: Efekt cieplarniany

Odpowiedz na pytania stawiając krzyżki przy prawidłowych odpowiedziach (może być kilka prawidłowych odpowiedzi):

1. Co się dzieje w szklarni?

- Promienie słoneczne nie ogrzewają obiektów znajdujących się w środku
- Okna pozwalają na swobodny przepływ ciepła z zewnątrz do wnętrza i z wnętrza na zewnątrz
- Temperatura powietrza stale wzrasta

2. Wzrost efektu cieplarnianego prowadzi do:

- Zwiększenia temperatury powietrza do 38°C na całym globie
- Zmniejszenia zapasów wody
- Globalnego ocieplenia

3. Nasilenie zjawiska wzrostu efektu cieplarnianego wiąże się z:

- Zanieczyszczeniami emitowanymi przez zakłady przemysłowe
- Wydzielaniem dużych ilości gazów szklarniowych do atmosfery
- Spalaniem paliw stałych (np. węgla kamiennego i brunatnego)

4. Pierwszym następstwem wzrostu efektu cieplarnianego jest:

- Wzrost temperatury powietrza na Ziemi
- Topnienie czap lodowcowych
- Wyginięcie niektórych gatunków roślin i zwierząt

5. Kwaśne opady to:

- Deszcz
- Śnieg
- Deszcz i śnieg

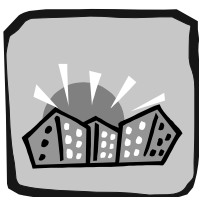
Załącznik 3

Działania, które pozwalają oszczędzać energię i chronić środowisko przyrodnicze:

W domu:

1. Gaś niepotrzebne lampy, wyłączaj urządzenia domowe, których nie używasz w danej chwili. Pamiętaj, że komputery i telewizory muszą zostać całkowicie wyłączone, ponieważ nawet w stanie czuwania czerpią około 10% energii, którą zużywa włączone urządzenie.
2. Używaj energooszczędnych żarówek. Są droższe od tych zwykłych, ale pracują osiem razy dłużej i zużywają 20% energii wykorzystywanej przez zwykłe żarówki. Świecą przy tym tak samo jasno.
3. Gotując herbatę nalewaj do czajnika tylko tyle wody ile potrzebujesz. Nie napełniaj go po brzegi, jeśli nie ma takiej potrzeby.
4. Jeśli obniżysz temperaturę kaloryferów o zaledwie 1°C możesz zaoszczędzić aż 10% kosztów ponoszonych za ogrzewanie.
5. Nie zostawiaj drzwi lodówki lub zamrażalnika otwartych oraz nie wkładaj doń ciepłego jedzenia.
6. Staraj się zapelnąć pralkę zanim ją włączysz, nastaw ją na niższą temperaturę prania, a także nie używaj suszarki do ubrań. Jeśli możesz susz pranie na dworze. Staraj się prasować wszystko za jednym razem a nie pojedynczo.
7. Kiedy twoi rodzice będą kupować nową lodówkę lub pralkę zwróć ich uwagę na etykietę energetyczną. Wybierzcie urządzenie, które zużywa najmniej energii.
8. Zachęć rodziców do ocieplenia domu. Czy wiesz, że prawidłowe ocieplenie strychu pomoże zaoszczędzić 20% kosztów ponoszonych za ogrzewanie?
9. Oczyszczanie i pompowanie wody do naszych domów wymaga wiele energii, więc postaraj się jej nie marnować. Biorąc prysznic oszczędzasz trzy razy więcej wody niż kąpiąc się w wannie. Zakręcaj kapiące krany i nie zostawiaj leżącej wody, kiedy myjesz zęby.
10. Oddawaj do wtórnego przetworzenia papier, plastik, puszki i szkło. Kiedy idziesz na zakupy zwracaj uwagę na opakowania. Wiele opakowań lub produktów może zostać powtórnie przetworzone.

W szkole:

11. Pamiętajcie o zgaszeniu świateł, wyłączeniu komputerów oraz innych urządzeń, kiedy wychodzicie z klasy.
12. Zachęćcie władze szkoły do zainwestowania w energooszczędne żarówki. Na początku pochłonie to większe koszty, ale na zyski nie trzeba będzie długo czekać.
13. Czy twoja szkoła pamięta o selekcyjonowaniu i wtórnym przetwarzaniu śmieci? Jeśli tak, upewnijcie się, że wszyscy się do tego stosują. Jeśli nie, to postarajcie się taki system wprowadzić. Porozmawiajcie na ten temat z nauczycielami.
14. Postarajcie się nie marnować papieru. Pamiętajcie, że im więcej papieru zużyjecie tym więcej drzew zostanie wyciętych i więcej energii elektrycznej będzie potrzebne do ich przetworzenia w papier. Jeśli to możliwe używajcie papieru z makulatury i zapisujcie go z dwóch stron.
15. Dobrym pomysłem jest stworzenie planu wspólnych dojazdów do szkoły. Sprawdźcie jak nauczyciele i wasi koledzy dojeżdżają na lekcje. Może moglibyście jeździć razem? Może osoby z różnych klas mieszkają niedaleko siebie i mogłyby dzielić samochód, którym są dowożone do szkoły? A może wasi koledzy chętnie chodziliby pieszo do szkoły, ale sami czują się nieswojo?

Załącznik 4

TYDZIEŃ BEZ SAMOCHODU

Korzystając z poniższych rad (możesz wymyślić i dopisać własne) ograniczcie korzystanie z samochodów rodziców i zachęćcie ich do tego samego. Opiszcie działania, które przedsięwzięliście. Najciekawsze pomysły będą nagradzane!

1. Jedź na rowerze lub idź pieszo, kiedy tylko możesz. W szczególności do i ze szkoły.
2. Jeśli nie możesz iść lub jechać do szkoły na rowerze postarajcie się przynajmniej dzielić samochód razem z kolegami, którzy mieszkają obok Ciebie (np. raz podwożą Cię rodzice kolegi, raz Twoi rodzice zabierają do samochodu Ciebie i Twoich kolegów). Wasi rodzice mogą również podwozić się nawzajem do pracy zamiast korzystać z kilku samochodów.
3. Starajcie się korzystać z komunikacji publicznej (autobusów, pociągów, metro). Twoi rodzice nie będą musieli się martwić o miejsce do zaparkowania samochodu.
4. Jeśli Twoi rodzice mają samochód, namów ich do regularnych kontroli stanu pojazdu. Samochód będzie zużywał mniej paliwa, przez co zaoszczędzicie pieniądze a do środowiska trafi mniej zanieczyszczeń.
5. Jeśli Twoi rodzice kupują nowy samochód zwróć ich uwagę na to ile paliwa zużywa. W trakcie eksploatacji pojazdu zaoszczędzą sporo pieniędzy.

Opis projektu:
